

smluvní strany:

Národní knihovna České republiky

státní příspěvková organizace zřízená Ministerstvem kultury (dále též „zřizovatel příkazce“)
se sídlem 110 01 Praha 1, Klementinum 190
IČO: 00023221, DIČ: CZ 00023221
zastoupená: Mgr. Tomášem Foltýnem, generálním ředitelem
bankovní spojení: č.ú. 85535011/0710, Česká národní banka
(dále též „Národní knihovna“ nebo též „příkazce“)

a

DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentura, z. s.

zapsaným u Městského soudu v Praze, oddíl L, vložka 7695
se sídlem Krátkého 1, 190 03 Praha 9
IČO: 65401875, DIČ: CZ65401875
zastoupen: prof. JUDr. Jiřím Srstkou, ředitelem
bankovní spojení: č.ú. 1120113004/2700, UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s.
(dále též „DILIA“ nebo též „příkazník“)

a zúčastněná strana smlouvy:

Svazu českých knihkupců a nakladatelů, zapsaného spolku

zapsaným u Městského soudu v Praze, oddíl L, vložka 267
se sídlem Fügnerovo náměstí 1808/3, 120 00 Praha 2 - Nové Město
IČO: 47610492, DIČ: CZ47610492
zastoupen: Ing. Martinem Vopěnkou, předsedou spolku
bankovní spojení: č.ú. 473655373/0300, Československá obchodní banka, a.s.
(dále též „SČKN“ nebo „zúčastněná smluvní strana“ nebo „profesní organizace nakladatelů“)

uzavírají níže uvedeného dne, měsíce a roku tuto

**PŘÍKAZNÍ SMLOUVU k vyplacení náhrad nakladatelům
v České republice v souvislosti se zpřístupněním knihovního fondu Národní knihovny,
Moravské zemské knihovny v Brně, krajských a specializovaných knihoven a knihoven
vysokých škol způsobem on-line podle § 97e, odstavec 4), písm. h) autorského zákona
v reakci na epidemiologickou, resp. pandemickou situaci a vyhlášený nouzový stav**
(ve smyslu ust. §1746, odst.2 / § 2430 a násl. zákona č.89/2012 Sb., občanského zákoníku)

I.

Předmět smlouvy

1. DILIA a Národní knihovna za účasti SČKN, coby odborného garanta za nakladatele, uzavírají tuto smlouvu za účelem zajištění proplacení náhrady stanovené Vládou České republiky pro nakladatele za zpřístupnění digitalizovaných dokumentů dostupných na trhu prostřednictvím digitálních knihoven provozovaných Národní knihovnou, Moravskou zemskou knihovnou v Brně, Knihovnou Akademie věd ČR, Národní technickou knihovnou, Univerzitou Karlovou a Městskou knihovnou v Praze (dále též zkráceně jako „náhrada“).

Poskytnutí finančních prostředků Ministerstvem financí ohledně *náhrady* schválila na návrh ministra kultury Vláda České republiky svým usnesením č. 238 ze dne 1. 3. 2021, kterým:

- a) vzala na vědomí návrh řešení zpřístupnění Národní digitální knihovny pro účely vzdělávání, vědy a výzkumu jako náhrady omezení služeb knihoven z důvodu pandemie choroby COVID-19;
- b) souhlasila s uvolněním částky ve výši 80 mil. Kč z kapitoly Všeobecná pokladní správa, ukazatele Ostatní výdaje, položky Prostředky na podporu veřejného sektoru a s navýšením kapitoly 334 Ministerstvo kultury;
- c) uložila ministrovi kultury realizovat řešení zpřístupnění Národní digitální knihovny pro účely vzdělávání, vědy a výzkumu jako náhrady omezení služeb knihoven z důvodu pandemie choroby COVID-19, jež je obsaženo v části III materiálu čj. 189/21, který byl podkladem pro jednání a usnesení Vlády ČR, jehož součástí je zejména propočet nákladů na úhradu náhrady pro nakladatele za zpřístupnění digitalizovaných dokumentů dostupných na trhu prostřednictvím digitálních knihoven provozovaných Národní knihovnou, Moravskou zemskou knihovnou v Brně, Knihovnou Akademie věd ČR, Národní technickou knihovnou, Univerzitou Karlovou a Městskou knihovnou v Praze;
- d) uložila místopředsedkyni vlády a ministryni financí provést na základě žádosti ministra kultury a usnesení Vlády předmětné rozpočtové opatření.

Národní knihovna byla v této souvislosti pověřena svým zřizovatelem k uzavření této smlouvy (viz též oznámení Ministerstva kultury č.j. MK-S 2607/2021, MK 35879/2021 OPO ze dne 24.5.2021, v aktuálním znění, k úpravě rozpočtu č.6 v reakci na záměr vyplacení *náhrady*, sdělení Ministerstva kultury č.j. MK44328/2021 OULK ze dne 28.6.2021 a sdělení č.j. MK46223/2021 OULK ze dne 19.7.2021).

2. Smluvní strany se v souvislosti se shora uvedenými usneseními Vlády ČR, pokyny a oznámeními zřizovatele Národní knihovny dohodly na tom, že pověření k výplatě *náhrady* zrealizují, co do právní formy, smlouvou příkazního typu obdobně (nebude-li v této smlouvě výslovně uvedeno jinak), jako stanoví občanský zákoník obecně v ustanoveních §2430 až §2443.
3. Národní knihovna pověřuje DILIA k provedení rozdělení (rozúčtování) *náhrady* pro adresáty *náhrad* působící na území České republiky. Národní knihovna tak činí vzhledem ke zkušenostem DILIA coby kolektivního správce oprávněného v České republice realizovat povahou obdobné rozdělení (rozúčtování) náhradních odměn ve smyslu ust. §97d, odst. 1, písm. a), bod 6 Aut.z.. Konkrétně se DILIA zavazuje:
 - jednat s SČKN a případně i dalšími nakladateli, kteří nejsou členy SČKN, za účelem rozdělení (rozúčtování) *náhrady* dle vládního usnesení, dle oznámení zřizovatele příkazce pod č.j. MK-S 2607/2021, MK 35879/2021 OPO ze dne 24.5.2021, v aktuálním znění, a dle sdělení Ministerstva kultury č.j. MK44328/2021 OULK ze dne 28.6.2021,
 - provést rozdělení (a rozúčtování) finančních prostředků tvořících *náhradu* dle pravidel specifikovaných níže v čl. III. a dále dle pravidel specifikovaných v příloze č. 3 k této smlouvě,
 - pravidelně a bezodkladně zasílat příkazci podstatné informace o průběhu jednání se SČKN, jinými nakladateli nebo s orgány veřejné moci v souvislosti s *náhradou* a předávat příkazci bezodkladně všechny relevantní a zásadní informace související s předmětem této smlouvy (zejména, nikoliv však výhradně, námitky k rozdělení *náhrady* již vyplacené, avšak zpět vrácené částky *náhrad* apod.); v ostatním platí ustanovení § 2435 občanského zákoníku obdobně,

- předávat příkazci bezodkladně na vědomí všechna podstatná podání (v listinné i elektronické podobě) došla příkazníkovi především, nikoliv však výhradně, od SČKN, nakladatelů nebo orgánů veřejné moci v souvislosti s touto smlouvou,
 - předávat příkazci bezodkladně informace o skutečnostech bránících realizování včasného rozdělení *náhrady* vůči oprávněným adresátům *náhrady*,
 - plnit další pokyny příkazce ohledně způsobu obstarávání záležitostí příkazce,
 - při provádění příkazu, resp. při obstarávání záležitostí pro příkazce postupovat vždy s nejvyšší mírou pečlivosti, poctivosti, obezřetnosti a profesionality tak, aby byla minimalizována pravděpodobnost vzniku škody příkazci (či nepřímo škody vzniklé zřizovateli příkazce),
 - bezodkladně písemně informovat příkazce o zahájení soudního sporu proti kterékoli ze smluvních (i jen zúčastněných) stran této smlouvy ve věci týkající se přímo nebo nepřímo této smlouvy (zejména žaloby ve věci zpřístupňování děl v digitální podobě se vzdáleným přístupem nad rámec zpřístupňování děl nedostupných na trhu), jakmile se o něm dozví,
4. Oproti tomu se příkazce zavazuje příkazníka bezodkladně informovat o jakýchkoliv podstatných změnách nastalých po uzavření smlouvy a přímo se dotýkajících:
- finančních prostředků určených k rozdělení nakladatelům (vč. jejich výše, data poskytnutí),
 - změny stávajících nebo vzniku nových podmínek stanovených příkazci jeho zřizovatelem (Ministerstvem kultury) či jeho prostřednictvím v souvislosti s realizací příkazu na základě této smlouvy,
 - zahájení soudního sporu proti příkazci či proti České republice v souvislosti s *náhradou*, kupříkladu, nikoliv však výhradně, ze strany nakladatelů v souvislosti s touto smlouvou,
 - poskytnout příkazníkovi řádně a včas údaje o užití děl (statistiky) v rozsahu potřebném pro rozúčtování podle této smlouvy, způsobem, v rozsahu a termínech stanovených v čl.III. a v příloze č. 3 a č.4 této smlouvy.
5. *Náhrada* (po ponížení o náhradu nákladů dle čl. II odst. 2, včetně ponížení o přináležející DPH z této *náhrady* nákladů) bude za účelem rozúčtování podle čl. III a přílohy č. 3 této smlouvy převedena bezhotovostně na účet DILIA uvedený v hlavičce této smlouvy nejpozději do 14ti dnů od uzavření smlouvy.

II.

Ujednání o náhradě nákladů

1. Účelem této smlouvy je zajistit co nejefektivněji a nejrychleji rozdělení (rozúčtování) *náhrady*, při zachování co nejvyšší míry objektivně možné přesnosti a adresnosti, jejím adresátům – nakladatelům. S ohledem na fakt, že NK ČR ani SČKN nemají tomu odpovídající administrativní aparát, ucelené informace o nakladatelích i autorech děl, odpovídající software ani know-how, dohodli se na této smlouvě s DILIA, coby právnickou osobou, která v jednom oboru své činnosti spravuje v rámci kolektivní správy právo nakladatelů podle § 1 písm. b) bod. 6 autorského zákona, a disponuje tedy nejkompletnější databází nakladatelů, evidencí jimi vydaných děl a administrativním aparátem potřebným pro rozdělení (rozúčtování) *náhrady* dle této smlouvy.
2. Obdobně podle § 2436 a § 2438 sjednávají smluvní strany po předchozích vzájemných jednáních i po jednáních se zřizovatelem příkazce, že **příkazník má** v souvislosti s plněním poskytnutým Národní knihovně na základě této smlouvy **nárok na náhradu nákladů účelně vynaložených při provádění příkazu a úhradu odměny v souvislosti s plněním poskytnutým na základě této smlouvy (dále jen „náklady“)**. S ohledem na záměr provést rozdělení (rozúčtování) *náhrady* co nejefektivněji a nejúčelněji a na fakt, že výše skutečných nákladů na evidenci nakladatelů, evidenci děl a administraci rozdělení (rozúčtování) *náhrady* je vyčíslitelná jen s nepřiměřenými obtížemi, stanoví smluvní strany

výši těchto nákladů dohodou na **5 % z celkové výše náhrady + DPH 21 %**, a to s přihlédnutím k výši nákladů (odměny) v případech, které jsou svou povahou nejbližší předmětu této smlouvy, tedy jmenovitě **ve výši 4.000.000,- Kč (slovy: čtyři miliony korun českých) + 21% DPH z této částky ve výši 840.000,- Kč (slovy: osmsetčtyřicet tisíc korun českých)** (jinde ve smlouvě jen „náhrada nákladů“). Smluvní strany v souvislosti s nárokem příkazníka na úhradu náhrady nákladů uvedenou v tomto odstavci konstatují, že výše sjednané náhrady nákladů je nižší než obvyklá výše nákladů (odměn) v případech, které jsou svou povahou nejbližší předmětu této smlouvy. Tato výše náhrady nákladů příkazníka se z důvodu nepřekročitelnosti limitu finančních prostředků přidělených zřizovatelem příkazce k realizaci rozdělení (rozúčtování) náhrad na základě této smlouvy sjednává současně jako maximální. Náklady včetně DPH z této náhrady nákladů příkazníka budou uhrazeny na základě daňového dokladu se splatností 15 dní, který DILIA vystaví a doručí Národní knihovně na adresu [REDAKCE] do 15ti dnů od uzavření této smlouvy.

3. Smluvní strany se pro vyloučení případných pochybností výslovně dohodly, že sjednaná náhrada nákladů zahrnuje veškeré náklady či jiné výdaje, které příkazníkovi v souvislosti s plněním příkazů již vznikají nebo vzniknou za trvání smlouvy, a to i po jejím zániku.
4. Smluvní strany si však sjednaly, že **příkazník nemá nárok na náhradu nákladů sjednaných v tomto článku v odst. 2 shora tehdy, pokud by se za trvání této smlouvy smlouvou předpokládaný výsledek činnosti příkazníka nedostavil**. Za takový stav lze považovat situaci, kdy DILIA nebude moci náhradu úspěšně rozdělit (rozúčtovat) z důvodu, že se adresáti náhrady o tuto v přiměřeném počtu nepřihlásí a rozdělení (rozúčtování) náhrady dohodnutým způsobem by mohlo vést k výsledku nezamýšlenému vládním usnesením a sdělením, příkazům nebo pokynům zřizovatele příkazce a přílohou č. 3 této smlouvy; příkazce a příkazník se v průběhu procesu rozdělení náhrady procesem dle přílohy č. 3 smlouvy na vzniku předmětného stavu musí shodnout a písemně si jej potvrdit. V takovém případě se příkazce zavazuje příkazníkovi uhradit jen prokazatelně doložené účelně vynaložené náklady, které v souvislosti s plněním příkazu dosud oprávněně vynaložil.
5. Smluvní strany se výslovně dohodly na tom, že příkazníkovi nebudou poskytovány ani žádné zálohy na úhradu (třebaže hotových) výdajů při provádění příkazu.
6. Pro vyloučení případných pochybností se konstatuje, že shora uvedená ujednání v tomto článku o náhradě nákladů jsou relevantní pouze mezi Národní knihovnou a DILIA. Ve prospěch SČKN jakožto zúčastněné smluvní strany tedy tato citovaná ujednání nezakládají žádná shodná nebo i jen obdobná práva (nároky) vůči Národní knihovně nebo vůči jejímu zřizovateli – Ministerstvu kultury.

III.

Způsoby rozdělení (rozúčtování) náhrady

1. Smluvní strany po předchozí úvaze, po celkovém zhodnocení stavu dosavadního i pravděpodobného budoucího vývoje epidemiologické (pandemické) situace v České republice s dopadem na dostupnost knihovních fondů veřejných knihoven v České republice pro veřejnost a s dopadem na odbyt knižních aj. titulů (publikací) uváděných nakladateli na trh, se dohodly na následující strukturované formě rozdělení (rozúčtování) náhrady.
2. *Náhrada* bude příkazníkem na základě této smlouvy a na základě písemných pokynů příkazce rozdělena (rozúčtována) příjemcům náhrady (po ponížení o náhradu nákladů dle čl. II odst. 2, včetně ponížení o přínáležející DPH z této náhrady nákladů):
 - adresně,
 - neadresně,
 - za období od 13. 3. 2020 do 30. 6. 2021.

3. **Konkrétní obsah, rozsah, kalkulace a způsob rozdělení (rozúčtování) náhrady, jakož i obsah a formát dat a způsob jejich dodání ze strany příkazníka, i vymezení okruhu příjemců náhrady si smluvní (i zúčastněné) strany sjednaly v přílohách č. 3 a č.4 k této smlouvě.**
4. Vznikne-li v čl. II odst. 4 popisovaná situace, kdy DILIA nebude moci náhradu úspěšně rozdělit (rozúčtovat), zavazuje se příkazník o této skutečnosti příkazce bezodkladně písemně informovat. Smluvní strany se na vzniku předmětného stavu musí shodnout a písemně si jej potvrdit. Neobdrží-li příkazník v reakci na tuto informaci od příkazce žádný pokyn (resp. jiný příkaz), zavazuje se tyto zbylé prostředky vrátit na bankovní účet příkazce nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, kdy si smluvní strany Národní knihovna a DILIA nemožnost rozdělení náhrady potvrdily, nejpozději však do 31.12.2021.

IV.

Další ujednání

1. Smluvní strany se výslovně a neodvolatelně dohodly, že jakékoliv pohledávky vzniklé z této smlouvy nebo na jejím základě mohou být vůči sobě započítávány jen po předchozí vzájemné dohodě (v podrobnostech viz ustanovení § 42 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky).
2. Příkazník není oprávněn, bez předchozí písemné dohody s příkazcem postupem dle čl. VI., odst. 2 této smlouvy, svěřit provedení příkazu třetí osobě - náhradníkovi (§2434 občanského zákoníku), a to ani z řad jiných kolektivních správců registrovaných v České republice.

V.

Doba trvání smlouvy, zrušení a zánik smlouvy

1. Tato smlouva se sjednává na dobu určitou, a to od dne jejího uzavření až do ukončení rozdělení (rozúčtování) náhrady způsobem a v termínech stanovených dle čl. III a dle přílohy č. 3 této smlouvy. Ukončení rozdělení náhrady bude ze strany příkazníka písemně oznámeno příkazci a SČKN, a to doporučeným dopisem nejpozději do 14 dnů od ukončení rozdělení náhrady
2. Tato smlouva může být ze strany příkazce či příkazníka zrušena ve formě **odstoupení** od smlouvy s účinky od okamžiku doručení ostatním smluvním stranám v případě, že :
 - příkazník neobdrží od příkazce data (statistiky) o užití děl v podobě a rozsahu sjednaných v této smlouvě (dle příloh č. 3 a č.4 k této smlouvě) a potřebných pro rozdělení (rozúčtování) náhrady adresátům náhrad, a to v termínech předpokládaných smlouvou a jejími přílohami č. 3 a 4;
 - příkazník nezačne vůči adresátům náhrady konkrétní kroky směřující k rozdělení (rozúčtování) náhrad v termínech a způsobem dohodnutých smluvními stranami v této smlouvě a jejich přílohách č. 3 a 4.
3. Národní knihovna i DILIA je oprávněna tuto smlouvu jednostranně **vypovědět** bez výpovědní doby. Smluvní strany si však výslovně ujednávají, že počínaje 15. srpnem 2021 již tuto smlouvu jednostranně vypovědět nelze. Smluvní strany pro vyloučení pochybností výslovně vylučují aplikaci ustanovení § 2443 občanského zákoníku.

VI.

Závěrečná ujednání

1. Tato smlouva obsahuje úplnou dohodu všech (i jen zúčastněných) smluvních stran o předmětu této smlouvy a nahrazuje veškerá předchozí ujednání všech (i jen zúčastněných) smluvních stran ve vztahu k Předmětu smlouvy, ať již ústní, písemná či vzniklá i jen konkludentním jednáním některé či vícero smluvních stran, a nahrazuje též případně vzniklé mimosmluvní nároky a závazky (kupř. závazky z bezdůvodného obohacení, z přiměřeného zadostiučinění) ve vztahu k Předmětu smlouvy. Všechny (i jen zúčastněné) smluvní strany si výslovně vylučují aplikaci jakékoliv předchozí zavedené praxe smluvních stran.
2. Jakékoliv změny nebo dodatky k této smlouvě mohou být učiněny pouze na základě písemných vzestupně číslovaných dodatků odsouhlasených a podepsaných Národní knihovnou, SČKN a DILIA.
3. Tato smlouva nabývá platnosti dnem jejího podpisu oprávněnými zástupci všech (i jen zúčastněných) smluvních stran. **Účinnosti nabývá smlouva dnem jejího uveřejnění v registru smluv** v souladu se zákonem č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv, ve znění pozdějších předpisů (o registru smluv).
4. Všechny (i jen zúčastněné) smluvní strany si výslovně sjednávají zákaz postupování pohledávek z této smlouvy (§1881 občanského zákoníku) na třetí osoby a dále zákaz postupování práv a povinností ze smlouvy nebo její části (§ 1895 občanského zákoníku) na třetí osoby.
5. Pokud jakákoli část závazku podle této smlouvy je nebo se stane neplatnou, nevymahatelnou, zdánlivou (nicotnou), posoudí se vliv takového ujednání ve smlouvě obdobně podle § 576 občanského zákoníku. Všechny (i jen zúčastněné) smluvní strany této smlouvy se zavazují nahradit takovouto část novou, platnou a vymahatelnou částí závazku, jejíž předmět bude nejlépe odpovídat předmětu původního závazku, resp. záměru smluvních stran. Pokud by smlouva neobsahovala nějaké ujednání, jehož stanovení by bylo jinak pro vymezení práv a povinností odůvodněné, všechny (i jen zúčastněné) smluvní strany této smlouvy učiní vše pro to, aby takové ujednání bylo do smlouvy doplněno.
6. Všechny (i jen zúčastněné) smluvní strany se zavazují veškeré své spory vzniklé z této smlouvy nebo s ní související řešit přednostně mimosoudním jednáním, přičemž se za tímto účelem zavazují poskytnout si vzájemně potřebnou součinnost. V případě, že však takováto jednání nepovedou k mimosoudnímu vyřízení sporných práv a povinností, budou tyto spory řešeny dle obecných pravidel stanovených zákonem č. 99/1963 Sb., občanským soudním řádem.
7. Nedílnou součástí této smlouvy jsou:
Příloha č. 1 – Usnesení Vlády České republiky č. 238, ze dne 1. 3. 2021,
Příloha č. 2 – relevantní podkladové materiály pro přijetí vládního usnesení (příloha č.1),
Příloha č. 3 – způsob rozdělení (rozúčtování) *náhrady*,
Příloha č. 4 – obsah a formát dat předávaných mezi smluvními stranami,
Příloha č. 5 – kopie jmenovací listiny pro osobu zastupující Národní knihovnu
8. Tato smlouva je vyhotovena v pěti stejnopisech, z nichž DILIA obdrží jeden exemplář, SČKN jeden exemplář a Národní knihovna obdrží tři exempláře.

9. Smluvní strany prohlašují, že si smlouvu přečetly, porozuměly jejímu obsahu a na důkaz své pravé a svobodně projevené vůle ji níže svými oprávněnými zástupci podepisují.

V Praze dne 26.7. 2021

Mgr. Tomáš Foltýn
generální ředitel
zast. **Národní knihovnu České republiky**

V Praze dne 22/7 2021

prof. JUDr. Jiří Srstka, ředitel
ředitel
zast. **DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agenturu, z. s.**

V Praze dne 22.7. 2021

Ing. Martin Vopěnka
předseda
zast. **Svaz Českých knihkupců a nakladatelů, zapsaný spolek**

USNESENÍ VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

ze dne 1. března 2021 č. 238

**o návrhu řešení zpřístupnění Národní digitální knihovny pro účely vzdělávání,
vědy a výzkumu jako náhrady omezení služeb knihoven
z důvodu pandemie koronaviru COVID 19**

Vláda

- I. **bere na vědomí** návrh řešení zpřístupnění Národní digitální knihovny pro účely vzdělávání, vědy a výzkumu jako náhrady omezení služeb knihoven z důvodu pandemie koronaviru COVID 19 (dále jen „Návrh“), obsažený v části III materiálu čj. 189/21;
- II. **souhlasí** s uvolněním částky ve výši 80 mil. Kč z kapitoly Všeobecná pokladní správa, ukazatele Ostatní výdaje, položky Prostředky na podporu veřejného sektoru a s navýšením kapitoly 334 Ministerstvo kultury;

III. ukládá

1. ministru kultury
 - a) předložit místopředsedkyni vlády a ministryni financí žádost o rozpočtové opatření podle bodu II/1 tohoto usnesení,
 - b) realizovat opatření obsažená v Návrhu,
2. místopředsedkyni vlády a ministryni financí provést na základě žádosti uvedené v bodu III/1a tohoto usnesení rozpočtové opatření.

Provedou:

ministr kultury,
místopředsedkyně vlády a ministryně financí

Ing. Andrej Babiš, v. r.
předseda vlády

Příloha č. 2 – relevantní podkladové materiály pro přijetí vládního usnesení (příloha č. 1)

Vláda České republiky

Ministerstvo kultury
Čj.: MK 11755/2021 OULK

V Praze dne února 2021
Výtisk č.:

PRO SCHŮZI VLÁDY

Návrh řešení zpřístupnění Národní digitální knihovny pro účely vzdělávání, vědy a výzkumu

Důvod předložení:

Nutnost vyřešit akutní situaci zpřístupnění digitalizovaných dokumentů v době uzavření škol a knihoven.

Obsah:

- I.** Návrh usnesení
- II.** Předkládací zpráva
- III.** Vlastní materiál
- IV.** Vypořádání připomínkového řízení

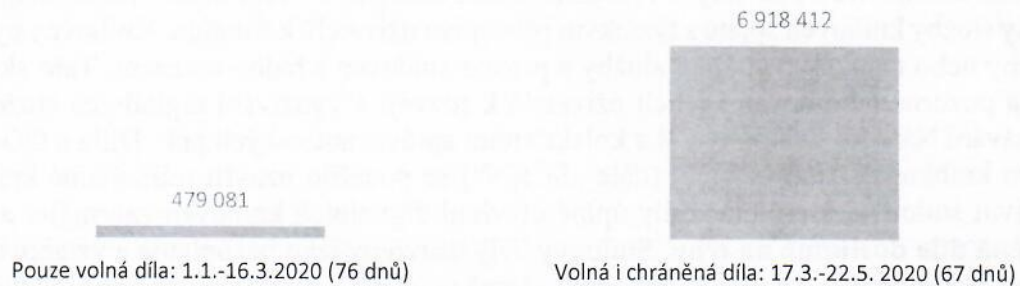
Pandemie koronaviru a související vyhlášení nouzového stavu v roce 2020 výrazným způsobem omezily služby knihoven spjaté s fyzickým přístupem uživatelů k fondům. Knihovny byly zcela uzavřeny nebo nabízely výpůjční služby a provoz studoven s řadou omezení. Tato skutečnost obrátila pozornost knihoven i jejich uživatelů k rozvoji a využívání digitálních služeb. Díky vyjednávání Národní knihovny ČR s kolektivními správci autorských práv Dilia a OOA-S a se Svazem knihkupců a nakladatelů (dále „SČKN“) se podařilo uzavřít mimořádné krátkodobé kolektivní smlouvy, které umožnily úplné otevření digitálních knihoven zahrnující **autorsky chráněná díla dostupná na trhu**. Smlouvy byly uzavřeny jako bezúplatné a vztahovaly se na všechna díla chráněná autorským zákonem včetně nejnovější literatury. Přístup byl zajištěn pro vysokoškolské studenty a pedagogy a vědecké pracovníky. Vedle Národní digitální knihovny byly otevřeny i další digitální knihovny Moravské zemské knihovny v Brně, Knihovny Akademie věd ČR, Národní technické knihovny, Univerzity Karlovy, Městské knihovny v Praze a další. Celkem je dostupných přibližně 250 000 jednotek starší i novodobé vydavatelské produkce. O služby byl mimořádný zájem, využily je statisíce návštěvníků, kteří si zobrazili a přečetli miliony stran. Využití Národní digitální knihovny v období nouzového stavu bylo 16 x intenzivnější než v běžném období. V době pandemie se jedná o nenahraditelný zdroj, bez kterého by se oblasti vzdělávání a výzkumu neobešly. Přístup byl umožněn od 17. 3. 2020 do 18. 5. 2020 a následně byla uzavřena další smlouva od 3. 11. 2020 do 28. 2. 2021.

V současné době je do systému zaregistrováno 138 institucí a jejich uživatelů, zejména vysokých škol a vědeckých ústavů.

Tato služba navazuje na novelu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), provedenou zákonem č. 102/2017 Sb., která s účinností od 20. 4. 2017 přinesla institut rozšířené kolektivní správy umožňující poskytnutí licence k některým způsobům užití děl knihovnami, zapsanými v evidenci knihoven, kterou vede MK dle zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), v platném znění. Smlouvy za knihovny zapsané v evidenci knihoven s kolektivními správci práv uzavírá Národní knihovna ČR (dále „NK“) – jde o tzv. hromadnou smlouvu dle § 98a odst. 2 autorského zákona coby zvláštní druh licenční smlouvy. V r. 2019 došlo k uzavření licenčních smluv mezi Národní knihovnou a kolektivními správci DILIA a OOA-S. Smlouva umožňuje vzdálené zpřístupnění digitalizovaných knih, časopisů a dalších dokumentů vydaných na území ČR do roku 2000 a následně i vydaných do roku 2007 prostřednictvím Národní digitální knihovny, provozované NK. Jedná se o dokumenty, které jsou chráněny autorským zákonem (tj. neuplynulo 70 let od smrti autora) a které nejsou dostupné na trhu. Smlouva je uzavřena na období pěti let do roku 2023. Jedná se o bezúplatnou službu pro uživatele systému knihoven. Odměna nositelům práv je řešena poplatkem hrazeným paušální roční platbou ze státního rozpočtu prostřednictvím NK.

Národní knihovna dojednala souhlas s prodloužením přístupu k Národní digitální knihovně (NDK-COVID) do 28. 2. 2021 s ohledem na dořešení finančních otázek zpřístupnění digitální knihovny pro účely vzdělávání a výzkumu.

Využití Národní digitální knihovny v období od 1. 1. 2020 až 22. 5. 2020
(celkový počet zobrazených stran)

Využití Národní digitální knihovny v období od 1. 1. 2020 až 22. 5. 2020
(počet zobrazených stran/1 den)

Největší zájem byl o čtení monografií, které dosáhly 88 % všech užití.

typ dokumentu	Počet zobrazení	%
monografie	120 162	88
periodika	15 863	12
grafiky	341	0
rukopisy	18	0
mapy	490	0
	136 874	100

Rozsáhlé bezplatné zpřístupnění digitalizovaných knih, které jsou dostupné na knižním trhu, zasahuje do ekonomických zájmů nakladatelů, kdy je síť knihkupectví z důvodu pandemie nepřístupná.

Na základě dohody se SČKN se navrhuje uzavřít rámcovou dohodu, která by od 1.3. – 30.6. 2021 umožnila úplné zpřístupnění digitálních knihoven, tj. všech autorsky chráněných děl včetně těch, které jsou **dostupné na běžném knižním trhu**.

Propočet nákladů na úhradu náhrady pro nakladatele za zpřístupnění digitalizovaných dokumentů dostupných na trhu prostřednictvím digitálních knihoven provozovaných Národní knihovnou ČR, Moravskou zemskou knihovnou v Brně, Knihovnou Akademie věd ČR, Národní technickou knihovnou, Univerzitou Karlovou a Městskou knihovnou v Praze:

	Výše náhrady prodejů 100 %	Výše náhrady prodejů 22,107 %
Platba za období od 16. 3. 2020 do 31. 1. 2021 (162 dní)		
Počet využitých děl	756 645	756 645
Procento náhrady	100 %	22,1%
Počet využitých děl/1 den	4 671	1 033
Průměrná cena knihy	263 Kč	263 Kč
Náhrada za 1 den	1 228 380 Kč	271 558 Kč
Náhrada do 31. ledna 2021 (162 dní)	198 997 635 Kč	43 992 407 Kč

	Výše náhrady prodejů 100%	Výše náhrady prodejů 22,107 %
Měsíční platba za období únor až červen 2021		
Počet využitých děl/1 den	4 129	913
Průměrná cena	263 Kč	263 Kč
Náhrada za 1 den	1 085 927 Kč	240 066 Kč
Náhrada za 30 dní	32 577 810 Kč	7 201 976 Kč

SOUHRN

	Výše náhrady prodejů 100 %	Výše náhrady prodejů 22,107 %
Náhrada do 31. ledna 2021 (162 dní)	198 997 635 Kč	43 992 407 Kč
Únor	32 577 810 Kč	7 201 976 Kč
Březen	32 577 810 Kč	7 201 976 Kč
Duben	32 577 810 Kč	7 201 976 Kč
Květen	32 577 810 Kč	7 201 976 Kč
Červen	32 577 810 Kč	7 201 976 Kč
Celkem	361 886 685 Kč	80 002 289 Kč

Výše náhrady vychází z analýzy statistických dat využití Národní digitální knihovny v období od 3. 11. 2020 do 31. 1. 2021.

Uplatňuje se průměrná ceny knih ve výši 263,- Kč.¹

Denní průměr využití digitální knihovny dosahoval v období roku 2020 do 31. ledna 2021 4 671 zobrazených a využitých svazků/jednotek denně (v tomto období zpřístupňovalo digitální dokumenty větší množství knihoven, kromě dříve jmenovaných také Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, Vědecká knihovna v Olomouci, Severočeská vědecká knihovna v Ústí n. L. a další).

Pro období únor až červen 2021 byla stanovena hodnota 4 129 zobrazených a využitých svazků/jednotek denně.

Z těchto průměrných denních hodnot je stanovena kompenzace ve výši 22,107 %, tj. 1 033, resp. 913 svazků/jednotek denně.

Náhrada za jeden den provozu digitálních knihoven v jednotlivých obdobích tak činí 271 558,- Kč, resp. 240 066,- Kč.

Navrhuje se uhradit dosavadní provoz digitálních knihoven v rozsahu 162 dní (období do 31.1.2021), tj. 43 992 407,- Kč a následně se stanovuje pravidelná měsíční sazba od února do června 2021 ve výši 7 201 976,- Kč (měsíčně 30 dnů).

Celková hodnota náhrady pro nakladatele do 30. 6. 2021 činí 80 002 289,- Kč.

¹ Viz Zpráva o českém knižním trhu 2019/2020, dostupné z:
https://www.sckn.cz/file/wysiwyg/files/Zprava_o_kniznim_trhu_2019def.pdf

Příloha č. 3 – způsob rozdělení (rozúčtování) náhrady

Příloha č. 3: Systém rozúčtování náhrady pro nakladatele dle usnesení vlády č. 238/2021

Citace podkladu pro usnesení vlády čj. 189/21:

Výše náhrady vychází z analýzy statistických dat využití Národní digitální knihovny v období od 3. 11. 2020 do 31. 1. 2021.

Uplatňuje se průměrná cena knihy ve výši 263,- Kč.¹

Denní průměr využití digitální knihovny dosahoval v období roku 2020 do 31. ledna 2021 4 671 zobrazených a využitých svazků/jednotek denně (v tomto období zpřístupňovalo digitální dokumenty větší množství knihoven, kromě dříve jmenovaných také Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, Vědecká knihovna v Olomouci, Severočeská vědecká knihovna v Ústí n. L. a další).

Pro období únor až červen 2021 byla stanovena hodnota 4 129 zobrazených a využitých svazků/jednotek denně.

Z těchto průměrných denních hodnot je stanovena kompenzace ve výši 22,107 %, tj. 1 033, resp. 913 svazků/jednotek denně.

Náhrada za jeden den provozu digitálních knihoven v jednotlivých obdobích tak činí 271 558,- Kč, resp. 240 066,- Kč.

Navrhuje se uhradit dosavadní provoz digitálních knihoven v rozsahu 162 dní (období do 31. 1. 2021), tj. 43 992 407,- Kč a následně se stanovuje pravidelná měsíční sazba od února do června 2021 ve výši 7 201 976,- Kč měsíčně (30 dnů).

Celková hodnota náhrady pro nakladatele do 30. 6. 2021 dle usnesení vlády č. 238/2021 ze dne 1. března 2021 80 milionů Kč.

ROZÚČTOVÁNÍ NÁHRAD:

Tato příloha stanoví způsob rozdělení (rozúčtování) náhrad vycházející z textace výše citovaného usnesení Vlády ČR, sdělení zřizovatele příkazce a v souladu s čl. III smlouvy. Pojmy použité v této příloze je třeba vykládat souladně s jejich použitím ve smlouvě.

Rozúčtování vychází z kombinace neadresného a adresného způsobu rozúčtování náhrad.

Důvodem je rozdělení náhrady v usnesení vlády „za minulost“ (období od 16. 3. 2020 do 31. 1. 2021) a „pro futuro“ (v usnesení období od 1. 2. 2021 do 30. 6. 2021)

I. Popis způsobu rozúčtování náhrad

1. Neadresné rozúčtování (období od 16. 3. 2020 do 31. 1. 2021):

Částka: 41 329 684,-Kč (tj. částka 43 991 148,- Kč ponížená o adekvátní část náhrady nákladů dle čl. II odst. 2 Smlouvy)

¹ Viz Zpráva o českém knižním trhu 2019/2020, dostupné z:

https://www.sckn.cz/file/wysiwyg/files/Zprava_o_kniznim_trhu_2019def.pdf

Oprávněné subjekty:

Neadresné rozdělení (rozúčtování) náhrad bude provedeno za uvedené období nakladatelům, kteří se řádně a včas o náhradu přihlásí a, v případě potřeby, doplní potřebné údaje pro účely rozdělení (rozúčtování) náhrady do evidence DILIA.

Způsob:

Způsob rozdělení (rozúčtování) pro uvedené období s ohledem na to, že Národní knihovna nemá za toto období k dispozici přesná adresná data o zobrazených titulech, v přesnosti na stránku, proběhne neadresně. Vyúčtování náhrady bude provedeno za uvedené období nakladatelům, kteří se řádně a včas o náhradu přihlásí na principu rozúčtování odměn dle „náhradních odměn pro nakladatele“, čl. 5.2.2. Rozúčtovacího řádu DILIA, v podrobnostech viz níže.

2. Adresné rozúčtování**Částka:**

33 830 316,-Kč,- Kč za období od 1. 2. 2021 do 30. 6. 2021 (tj. částka 36 008 852,- Kč ponížena o náhradu nákladů dle čl. II odst. 2 Smlouvy)

Oprávněnými subjekty jsou:

Adresné rozúčtování náhrad bude provedeno za uvedené období nakladatelům, kteří se řádně a včas o náhradu přihlásí a jejichž díla byla prokazatelně užitá v období od 1. 2. 2021 do 30. 6. 2021 v rámci NDK (dle seznamu a dat dodaných Národní knihovnou). Národní knihovna tato data poskytne DILIA způsobem a ve lhůtách stanovených v příloze č. 4 smlouvy, resp. v podobě odsouhlasené po vzájemné domluvě mezi DILIA a Národní knihovnou.

Způsob: adresně, dle evidence žádostí a reportu Národní knihovny v podobě tzv. denních logů, dle evidence užitých děl – skutečně zobrazených stran v rámci služby NDK-Covid (podobu a předání dat stanoví příloha č. 4 smlouvy).

II. Implementace podání žádostí o náhrady a jejich rozúčtování:

DILIA do 30 dnů od uzavření smlouvy aktivně provede oznámení možnosti přihlásit se do rozúčtování náhrad (web DILIA, web SKČN, web Národní knihovny a hromadné sdělení potenciálním adresátům náhrad formou e-mailu všem nakladatelům z databáze DILIA, resp. u kterých má v databázi kontaktní údaje; společně dále jen „vyhlášení termínu pro podání žádosti o náhradu“) a bude je informovat o jejich oprávnění uplatnit u DILIA nárok na vyplacení podílu na náhradě.

Termín pro evidenci oprávněných žadatelů-nakladatelů u DILIA:

30 dní od vyhlášení termínu pro podání žádosti o náhradu.

Žádost bude mít formu jednoduchého formuláře (obsahující evidenční údaje nakladatele a aktuální kontakty), kterou se nakladatel bude pro účely žádosti o náhradu DILIA identifikovat.

V případě potřeby (tedy neexistence dat od Národní knihovny) provedou nakladatelé, kteří dosud nebyli v evidenci DILIA evidenci svých děl (obvyklým způsobem pro evidenci do kolektivní správy prostřednictvím tzv. Registračního listu nakladatele).

Bude následovat zpracování žádostí a evidence nově přihlášených děl. (odhadem 30-60 dnů).

Do 30ti dnů od ukončení evidence uplatněných nároků DILIA provede vyúčtování náhrad.

Způsob rozúčtování náhrad:

A. Neadresné vyúčtování:

Částka bude rozdělena mezi oprávněné žadatele o náhradu následujícím způsobem.

Titul evidovaný na základě žádosti žadatele/resp. evidovaný dle reportu Národní knihovny = 1 bod
BHD = celková výše náhrady, tj. 41 329 684,- Kč /počty evidovaných titulů žadatelů o náhradu při zohlednění KZU a KDO

KOEFICIENT ZPŮSOBU UŽITÍ (DRUH LITERATURY – „KZU“)

literatura vědecká, odborná a učebnice	3
ostatní díla	1

KOEFICIENT DOBY OD VYDÁNÍ /“KDO“/

1 až 3 roky od vydání	1,00
4 až 5 let od vydání	0,5
6 a více let od vydání	0,2

VÝPOČET HODNOTY NÁHRADY ZA 1 TITUL = BHD x KZU x KDO

B. Adresné rozúčtování

Částka náhrady připadající na období od 1. 2. 2021 do 30. 6. 2021 bude rozdělena mezi oprávněné žadatele o náhradu následujícím způsobem:

- celková částka náhrady připadající dle usnesení vlády ČR na období od 1. 2. 2021 do 30. 6. 2021, tj. 33 830 316,- Kč /počet všech zobrazených stran = částka náhrady za 1 stranu/posuzované období
- náhrada evidovaného nakladatele = počet zobrazených stran x částka za 1 str.

DILIA neodpovídá za prodlení s výše stanovenými termíny lhůt v případě, že od Národní knihovny neobdrží řádně a včas data v rozsahu potřebném pro rozdělení (rozúčtování) náhrady.

Příloha č. 4 – obsah a formát dat předávaných mezi smluvními stranami

Příloha č. 4 – obsah a formát dat předávaných mezi smluvními stranami

V této příloze smluvní strany dohodou stanoví obsah a formát dat, potřebných pro rozdělení (rozúčtování) náhrad a způsob jejich předání.

1. Smluvní strany se zavazují poskytnout si nezbytnou součinnost ohledně DILIA vytvořeného seznamu nakladatelů, jejichž díla byla užita v období vymezeném usnesením vlády ČR č.238 č.j. 189/21. Národní knihovna se v této souvislosti zavazuje jednorázově doručit DILIA seznam nakladatelů (IČ, název, adresu, kontakty) ve formátu .xls, ve struktuře vzájemně odsouhlasené oběma stranami, a to do 31. 7. 2021.
2. Národní knihovna se dále zavazuje do 31.7.2021 jednorázově doručit DILIA data o užití děl v rámci NDK-Covid (Kramerius), a to v podobě denních logů obsahujících údaje v rozsahu potřebném pro rozúčtování (identifikaci díla, identifikaci nakladatele, počet zobrazených stran díla), ve formátu generovaném programem [REDACTED] ve verzi 5.72 nebo vyšší.
3. Data, která se Národní knihovna zavazuje DILIA doručit, budou považována za doručená jejich řádným umístěním na SFTP: [REDACTED]
4. Smluvní strany se zavazují v případě nálehavé potřeby neprodleně dohodnout na potřebných úpravách způsobu, obsahu či formátu dat. DILIA však bere současně na vědomí, že některé úpravy mohou být na straně Národní knihovny spojené se službami programátorských prací poskytovaných též externími subjekty vůči Národní knihovně, tudíž včasné zakomponování požadovaných úprav nemusí být Národní knihovna schopna DILIA za všech okolností zajistit.

Příloha č. 5 – kopie jmenovací listiny pro osobu zastupující Národní knihovnu

PhDr. Lubomír Zaorálek
ministr kultury

V Praze dne 6. dubna 2021
Č. j.: MK 22862/2021

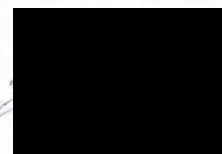
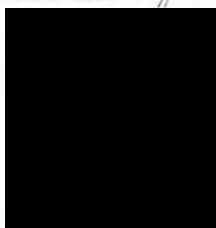
Vážený pane,

s účinností od 1. května 2021 Vás jmenuji generálním ředitelem státní příspěvkové organizace Národní knihovna České republiky se sídlem Klementinum 190, 110 00 Praha 1, IČ 00023221, podle § 33 odst. 3 písm. e) a odst. 4 písm. e) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění, a to na dobu určitou 6 let.

Platové náležitosti Vám budou, v souladu s § 122 odst. 2 zákoníku práce, stanoveny samostatným opatřením.

Přeji Vám mnoho úspěchů ve Vaší odpovědné práci.

S pozdravem

Vážený pan
Mgr. Tomáš Foltýn

